

Η απότομη «ενηλικίωση» της Ευρώπης

Της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΣΩΚΟΥ***

Μπορεί να φαίνεται απότομος, όπως το έθεσε διπλωματικά ο Αμερικανός υπουργός Εξωτερικών Μάρκο Ρούμπιο, αλλά ο «άμεσος και επείγων τρόπος» των προτροπών των Ηνωμένων Πολιτειών προς την Ευρώπη είναι «από ενδιαφέρον». Πηγάζουν, όπως είπε ο ίδιος, από τον άρρηκτο δεσμό που δένει τη διατλαντική κοινότητα: τον δυτικό πολιτισμό.

Η ομιλία του Ρούμπιο στη Σύνοδο Ασφαλείας του Μονάχου ήταν μια καλογραμμένη προσπάθεια να πείσει τους Ευρωπαίους να ακολουθήσουν τις επιταγές των ΗΠΑ στα θέματα ασφαλείας. Ήταν επίσης μια επίκληση σε κοινές αξίες, οι οποίες ικανοποίησαν τους Ευρωπαίους παρευρισκομένους αρκετά για να τον χειροκροτήσουν όρθιοι.

Τα υψηλά ιδανικά, όμως, δεν αρκούν για την κυβέρνηση Τραμπ. Όπως το έθεσε ο υφυπουργός για την πολιτική στο υπουργείο Άμυνας Έλμπριτζ Κόλμπι, «μια συμμαχία δεν μπορεί να βασίζεται μόνο στην καλή διάθεση». Ο ίδιος κατέστησε σαφές ότι η αμερικανική κυβέρνηση έχει λίγη υπομονή για δηλώσεις υπέρ «της διεθνούς τάξης που βασίζεται σε κανόνες» και ότι προτιμά τις απτές δεσμεύσεις για την ανάληψη μεγαλύτερου βάρους στα θέματα άμυνας.

Σε μια σύνοδο που επικεντρώνεται κατεξοχήν στην ασφάλεια, η επιβεβαίωση της δέσμευσης των ΗΠΑ στο ΝΑΤΟ ήταν καλοδεχούμενη, αλλά όχι χωρίς όρους. Πλέον, η έμφαση μετατοπίζεται από το άρθρο 5 της Συμμαχίας περί συλλογικής ασφάλειας στο άρθρο 3, το οποίο προβλέπει ότι κάθε κράτος-μέλος έχει την ευθύνη να διατηρεί ισχυρή την ικανότητά του να αμυνθεί.

Οι Ευρωπαίοι αναγνωρίζουν τα νέα δεδομένα. Ο υπουργός Άμυνας της Γερμανίας Μπόρις Πιστόριους δήλωσε στο BBC ότι «συνηθίσαμε στην ισχυρή υπο-

στήριξη των ΗΠΑ, συνηθίσαμε στην άνεση με την οποία ζούσαμε. Αυτή η εποχή σίγουρα τελείωσε». Απότομη ή μη, η «ενηλικίωση» της Ευρώπης ξεκίνησε πριν από τη δεύτερη προεδρία Τραμπ, με την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία. Ο Γερμανός καγκελάριος Φρίντριχ Μερτς, έχοντας επίγνωση του ιστορικού χρόνου, το έθεσε ίσως πιο σωστά μιλώντας για «το τέλος των μακρών διακοπών της Ευρώπης από την Ιστορία». Στην περιφέρεια της Ευρώπης δεν είχαμε βέβαια την πολυτέλεια μεγάλων «διακοπών», αλλά είναι σημαντικό που πλέον αντιλαμβάνονται την ιστορική

«Συνηθίσαμε στην ισχυρή υποστήριξη των ΗΠΑ, συνηθίσαμε στην άνεση με την οποία ζούσαμε. Αυτή η εποχή σίγουρα τελείωσε».

πίεση και χώρες όπως η Γερμανία και η Γαλλία.

Μπορεί εντός της Ε.Ε. να έχουμε συνηθίσει να εστιάζουμε στις εσωτερικές μας διαφορές, αλλά οι εξωτερικοί παρατηρητές βλέπουν ίσως πιο καθαρά τη μεγάλη εικόνα: όπως το έθεσε ο πρόεδρος του Council of Foreign Relations, Μάικλ Φρόμαν, επιστρέφοντας από το Μόναχο στην Ουάσιγκτον, οι Ευρωπαίοι παρουσιάζουν ολοένα και περισσότερο ένα κοινό όραμα μιας ισχυρής Ευρώπης η οποία μπορεί να υπερασπιστεί τον εαυτό της, μπορεί να ανταγωνιστεί στην παγκόσμια οικονομία και την τεχνολογία και είναι ανεξάρτητη από τα ηγεμονικά σχέδια της Ρωσίας, της Κίνας, ή ακόμη και των ΗΠΑ.

* Η κ. Κατερίνα Σώκου είναι Nonresident Senior Fellow στο Atlantic Council και ερευνήτρια Εξωτερικού στο [ELIAMEP](http://www.eliamep.gr).